

Kom með fyrstu vélbátana til Eyjafjarðar fyrir 50 árum.

Þann 25. maí s.l. voru liðin rétt 50 ár síðan Georg Andersen vélsmíðameistari, Vetrarbraut 17, steig í fyrsta sinn fæti á íslenska jörð. Hann hafði þá nýlega lokið sveinsprófi í vélsmíði hjá Dan-vélaverksmiðjunum í fæðingarborg sinni, Kaupmannahöfn, og sendu verksmiðjurnar hann hingað til þess að setja niður vélar í fiskibáta, sem Íslendingar höfðu keypt í Danmörku, en áður hafði hann, þó ungur væri, farið á vegum þeirra til Noregs, Svíþjóðar og Hollands í samskonar erindagerðum. Hafði hann meðferðis hingað til lands með Kong Helge 5 báta og vélar í þá. Tveir bátanna fóru í land á Norðfirði, og setti íslenskur maður, er unnið hafði að vélsmíði erlendis, vélarnar í þá, en Andersen fór með hina þrjá til Eyjafjarðar og setti í þá vélarnar. Þetta voru fyrstu vélbátarnir, sem til Eyjafjarðar komu. Tveir þeirra fóru til Kljástrandar og hlutu nöfnin Fáfur og Njörður, báðir með 8 hestafla Dan-vélar, en sá þriðji, sem fór að Yztarbæ í Hrísey, var skírður Vonin og hafði 6 hestafla Gideon-vél.

Ætlunin var, að Andersen yrði hér aðeins í þrjá mánuði við að setja niður vélar í þessa báta og fleiri, sem senda átti hingað, en það fer margt öðruvísi en ætlað er, og hann er nú eins og áður segir búinn að dveljast hér í hálföld og hefur að baki merkilegt starf í þágu íslenskra atvinnuvega. Þegar rifjaðir eru upp þættir úr sögu íslenskra atvinnuvega, eru oftast nefndir þeir menn, sem forgöngu höfðu á ýmsum sviðum og lögðu fram fjármagn til framkvæmdanna, og er það vissulega réttmætt og sjálfsagt, en því miður gleymist oft að geta hinna, sem lögðu til kunnáttuna og sérþekkinguna á ýmsum sviðum og miðluðu henni til almennings. Gæti Andersen eflaust sagt fróðlega sögu um þann þátt íslenskrar bátaútgerðar, sem að vélvæðingu hennar lýtur.

Fyrstu 12 árin, sem Andersen dvaldist hér, var hann á ýmsum stöðum við Eyjafjörð, mest á Akureyri, þar sem hann vann að niðurstetningu véla í báta og bátasmíði. Þaðan fluttist hann til Reykjavíkur og vann þrjú ár í vélsmíðjunni Hamri, en fluttist hingað til Siglufjarðar og hefur verið búsettur hér síðan, rak hér vélaverkstæði um margra ára skeið og vann á vélaverkstæðum hjá öðrum, en síðan 1940 hefur hann unnið samfleytt hjá Síldarverksmiðjum ríkisins. Til Danmerk-ur hefur hann tvívegis komið síðan hann fluttist hingað, árið 1920 og aftur 1923—'24, er hann var vélstjóri á erlendu skipi.

Andersen er einn þeirra manna,

sem stöðugt þurfa að hafa eitthvað fyrir stafni, og skreyta margir gripir með handbragði hans heimili manna hér í bænum og víðar. — Þessa hluti, flaggstengur, lampa, stjaka o.fl., hefur hann smíðað í frístundum sínum, eftir að venjulegum vinnudegi er lokið.

Þá hefur hann lengi fengist við frímerkjasöfnun og á nú sennilega stærsta og heilsteyptasta safn evrópskra frímerkja, sem til er hér á landi, og mikið af íslenskum frímerkjum. Hann á bréfaskipti við frímerkjasafnara og safnaraklúbba um alla Evrópu og víðar á ensku, þýzku og esperanto, og gat m.a. sýnt þeim, er þetta skrifar frímerki, er gefin höfðu verið út í Monaco í tilefni af hinu fræga brúðkaupi Grace Kelly og Rainers fursta nú fyrir skemmstu, einnig gott eintak af fyrsta frímerkkinu, sem gefið var út í heiminum, en það var gefið út í Englandi 1840.

Georg Andersen á að baki hálf- ar aldar starf í þágu þess atvinnuvegar, sem íslenska þjóðin byggir nú afkomu sína að mestu leyti á, og mikið af því starfi er unnið á örasta þróunarskeiði þess atvinnuvegar. Enda kann hann frá mörgu fróðlegu að segja. Að þess sinni er ekki tækifæri til að eiga við hann langt viðtal, en Mjöltnir vonast til að fá að hafa eitthvað eftir honum í haust, þegar hann verður sjötugur.

B. S.

Taflfélag Siglufjarðar hefur starfað mikið í vetur.

Taflfélag Siglufjarðar hélt lokafund sinn á þessu vori þann 18. maí s.l. — Formaður félagsins, Þráinn Sigurðsson, gaf skýrslu um vetrarstarfið. Félagið var endurvakið nokkru fyrir áramótin síðustu, og hafði þá ekki starfað um fjölda ára.

Nú eru félagsmenn orðnir 79 að tölu, og í vetur voru haldnir reglulegir taflfundir 18 alls. Þátttaka var mjög mikil, eða frá 40—65 félagsmenn á fundi. Mest voru það ungir drengir, sem mættu.

Keppt var í þrem flokkum unglingadeildar og hafði Þráinn Sigurðsson gefið fallega verðlaunabikara, sem 1. verðlaun í hverjum flokki. Önnur verðlaun eru kennslubækur í skák. Sigurður Sophusson hefur gefið mjög fallegan og vandaðan bikar til að keppa um á næsta ári, en ekki er enn ráðið hvort það verður farandbikar eða ekki.

Úrslit í keppninni urðu þau, sem hér segir á eftir, en Þráinn afhenti verðlaunin um leið og hann tilkynnti úrslitin.

1. flokkur:

1. Eiríkur Þóróddson 7½ v (Bikar)
2. Hjálmar Jóelsson 7 v (Bók)

Mjöltnir

9. tölublað.

19. árgangur.

Miðvikudagurinn 30. maí 1956.

Glæsilegur skemmtifundur Alþýðubandal.

Héraðsnefnd Alþýðubandalagsins í Siglufirði hélt skemmtifund í Alþýðuhúsinu s.l. laugardag.

Var fundur þessi sérstaklega glæsilegur og vel heppnaður. Húsið var troðfullt, mikill áhugi og góðar undirtektir við ræðumenn fundarins. Dagskrá hans var annars þessi: Ottó Jörngensen, formaður Héraðsnefndar Alþýðubandalagsins í Siglufirði setti fundinn með stuttu ávarpi og kynnti dagskrá. Gunnar Jóhannsson, alp.m., frambjóðandi Alþýðubandalagsins hér, flutti stutta ræðu, þar sem hann m.a. minntist á bellibrógd hræðslubandalagsins til að svindla sér út meira þingfyllgi en kjörfyllgi segði til um, á tildrögin að myndun Alþýðubandalagsins og þá geysilegu þýðingu, sem það hefði fyrir alþýðu landsins, að það kæmi út úr kosningunum með stóran og öflugan þingflokk.

Valey Jónasdóttir, kennari, flutti ávarp. Í ávarpi þessu gerði hún stuttlega grein fyrir því, hversvegna hún, flokksbundin í Alþýðuflokknum, ynni nú með Alþýðubandalaginu og teldi sigur þess þýðingarmesta atriði í baráttu alþýðunnar nú.

Þórður Kristinsson söng, gamanvís-

Munið kosningasjóð Alþýðubandalagsins

3. Orri Vigfússon 6½ v (Bók)
Keppendur í þessum flokki voru 10.

2. flokkur:

1. Jón S. Sigurjónsson 9 v (Bikar)
2. Sigfús Steingrímsson 7 v (Bók)
3. Helgi Hafliðason 6 v (Bók)
4. og 5. Guðm. Ragnarsson 5½ v. (Bók).
4. og 5. Gunnar Guðm.son 5½ (Bók)

Keppendur voru 10.
3. flokkur:
1. Ásgeir Gunnarsson 10½ v (Bikar)
2.3.4. Einar Hafliðason 9 v (Bók)
2.3.4. Hlynur Óskarsson 9 (Bók)
2.3.4. Arnar Ólafsson 9 v (Bók)
Keppendur voru 13.

Félagið hlaut 2 þús. kr. styrk frá bæjarsjóði til starfseminnar. Er það lofsverð viðleitni, sem mætti þó hafa verið meiri, til að styrkja starf þessa félags. Það er ekki einungis að það vinni þarft verk að beina skákáhuga unglinganna í réttan farveg, heldur gefur það fjölda unglinga tækifæri til að eyða, þó ekki sé nema tómstundum eins kvölds í viku, í félagsskap jafnaldra við lausn á hollu verkefni. Ef svo heldur áfram sem nú horfir um starf þessa félags, má búast við, að með næsta vetri hefst mikið og fjöruget starf.

Í fundarlók tefldi Þráinn Sigurðsson fjölskák á 18 borðum. Vann hann allar skákirnar, nema eina, sem hann tapaði fyrir Ásgeir Gunnarssyni (Guðbandssonar).

Stjórn Taflfélagsins er nú þannig skipuð:

- Þráinn Sigurðsson, form.
Ólafur Stefánsson, ritari
Jónas Jónsson, gjaldkeri.
Eiríkur Þóróddsson, meðstj.
Hjálmar Jóelsson, meðstj.

ur, ortar í tilefni kosninganna o.fl. — Auglýstur upplestur féll niður, en annað skemmtiatriði, viðtal við fræga (?) spákonu, kom í staðinn.

Leikþátturinn „Övænt heimsókn“ gerði mikla lukku. Þau sem léku voru: Júlíus Júlíusson, Flóra Baldvinsdóttir, Jónas Tryggvason, Lóa Baldvinsdóttir, og Valey Jónasdóttir.

Á eftir var dansað. Eins og fyrr var sagt, var aðsókn alveg ágæt og mikil ánægja með fundinn.

Einar svarar grein Áka

Einar Olgeirsson svarar í Þjóðviljanum 25. maí grein Áka Jakobssonar „Hversvegna er ég í kjöri fyrir Alþýðuflokkinn.“ Blaðið fæst í afgreiðslu Þjóðviljans hér í Suðurgötu 10.

● Sigur Alþýðubandalagsins í kosningunum er sigur alþýðunnar.

Halló! Hafliði kallar!

Í 5. tölublaði Mjöltnis sendi „Busi“ nokkra fyrriparta til þeirra Hafliðamanna, og tveir aðrir flutu þar með frá öðrum, sem nefndi sig „X“.

Það er nokkuð liðið síðan botnar bárust frá Hafliða, en hafa orðið útundan vegna plássleysis í Mjöltni, og eru hlutaðeigendur beðnir fyrirgefningar á því. En hér koma nú vísurnar, fyrripartar frá „Busa“ 5 að tölu og 2 frá „X“, en botnar frá Hafliðamönnum.

1. Aldan vaggar orku trylld, ýmsum haggar tækjum. Atóms flaggar öldin yggld, ótryggðs bagga flækjum.
2. Daginn lengir, vona val, vorsins strengi hrærir. Grænka engi, gleðjast skal, gróskan mengi nærir.
3. Látið slyngir ljóðin klingja ljúfu yngismeyjunum. Glóa hringir, gild er pyngja, gumar syngja á fleyjunum.
4. Látið ekkert árans bull út um heiminn flakka. Bragi, allra gæða gull, gætir sinna krakka.
5. Vitablossar vekja þrá, von um koss í landi. Gnoðin hossar öldum á öll í fossa standi.

Orða gus þitt engan æsir, eigðu þitt þrus með grísumum.

Hægan, dusi, ríman ræsir réttlátt þrus hjá strákunum.

7. Mitt í sukki og hreistur hrekk, hljóma klukkur ljóða. Getur drukkur gefið rekk gilda lukku óða?

Og svo sendir Mjöltnir beztu kveðjur til hagarðinganna.

Búast má við, að láti pláss verði í næstu blöðum fyrir kveðskap, nema þá smákveðlinga viðvíkjandi málum dagsins, — kosningunum og því, sem þeim tilheyrir.